

ВИСНОВОК

рецензента, кандидата педагогічних наук, доцента

Чинчевої Лариси Владилєнівни

про дисертаційне дослідження **ЖЕНЬ ЦЗІНЬЯНЬ** на тему:

«Формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-хорової роботи у процесі фахового навчання»,

подане на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Аналіз поданої до рецензування дисертації Жень Цзіньянь дає підстави для висновків стосовно актуальності теми дослідження, обґрунтованості теоретичних положень та висновків, достовірності отриманих результатів, наукової новизни та практичного значення.

Актуальність обраної Жень Цзіньянь теми дисертаційного дослідження зумовлена вимогами до якості фахового музично-педагогічного навчання, особливо на тлі вимог до конкурентоспроможності і методично-творчої реалізації вчителів музичного мистецтва, керівників шкільних вокальних ансамблів та дитячих хорових колективів.

Вокально-хорова робота вчителя музичного мистецтва, спрямована на розвиток у школярів музичного сприймання, художньо-естетичних смаків та ідеалів, музично-творчих та безпосередньо вокальних здібностей, мистецької емпатії тощо, необхідних для формування в дітей та молоді музичної культури, визначена авторкою в якості основи фахової діяльності педагога-музиканта.

Отже формування готовності студентів факультетів мистецтв до вокально-хорової роботи має бути стрижневим орієнтиром процесу фахового навчання майбутніх вчителів музичного мистецтва, керівників шкільних музичних колективів, хормейстерів тощо. З цих позицій актуальність теми дисертації Жень Цзіньянь є високою, і вона лише зростатиме з появою в суспільстві подальших вимог до фахової підготовки педагогічних працівників закладів середньої освіти.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні, розробленні, упровадженні в процес фахового навчання та експериментальній перевірці методики формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-хорової роботи у процесі фахового навчання.

Предмет дослідження – готовність майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-хорової роботи.

Формулювання ключових позицій. Привертаємо увагу на обґрунтовані дисертанткою концептуальні позиції, які взаємозумовлені.

Заслужують на увагу авторські розроблення ключових взаємозумовлених понять «інтерес до вокально-хорової роботи», «потребове спонукання до оволодіння навчально-педагогічним репертуаром для провадження вокально-хорової роботи», «психологічна установка на високо-кваліфіковане провадження вокально-хорової роботи», визначених у контексті психології мотивації особистості.

Авторка осмислює готовність до вокально-хорової роботи в якості інтегральної якості майбутнього вчителя музичного мистецтва, що фіксує чітку усвідомленість сформованої на базі стійких інтересів та розширеного кола художньо-естетичних потреб у галузі вокально-хорової педагогіки та виконавства психологічну установку на провадження вокально-хорової діяльності.

Суттєвим є проакцентоване в дисертації осмислення вектору особистісної спрямованості студентів щодо організації та компетентного провадження вокально-хорової роботи, що передбачає педагогічне стимулювання в студентів вибіркової заінтересованості диригентсько-хоровими, вокально-хоровими навчальними курсами, а також педагогічну підтримку в студентів стійких пізнавальних інтересів та художньо-естетичних потреб щодо оволодіння на професійному рівні знаннями і уміннями у галузі вокально-хорової роботи.

Інший акцент, на якому зосереджується дисертація, це *специфіка* формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-хорової роботи, яка полягає у її невіддільності від мети фахової діяльності, являючи собою кінцевий результат педагогічно змодельованого в середовищі фахового навчання мотиваційного процесу.

Уже в цих позиціях авторських трактувань ключових понять на основі глибокого теоретичного аналізу полягає наукова новизна дослідження.

Наукова новизна визначена в дисертації об'єктивно і відповідає здобуткам. Вона полягає: у формулюванні сутності і визначенні специфіки готовності студентів факультетів мистецтв до вокально-хорової роботи; в розробленні змістових компонентів, етапів, педагогічних умов і методичної моделі формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-хорової роботи в цілому; в уточненні поняття «педагогічний потенціал фахового навчання майбутніх учителів музичного мистецтва у контексті формування готовності до вокально-хорової роботи»; у визначенні послідовності перебігу фаз мотиваційного процесу у контексті формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-хорової роботи; в розробленні відповідного педагогічного інструментарію.

Прописані в дисертації позиції наукової новизни впливають із формулювань і висновків, що є логічним і цінним в теоретичному плані, і

спрямовує практичну значущість дисертації, зокрема її діагностичну і методичну складові.

Практична цінність дослідження полягає в тому, що його результати можуть використовуватись в методичних рекомендаціях, в навчально-методичних посібниках, у типових та робочих програмах з вокальних та вокально-хорових навчальних курсів

Структура дисертації, включаючи вступ, три розділи, висновки для кожного з розділів, список використаної літератури для кожного з розділів, загальних висновків та додатків, є традиційною для науково-педагогічних досліджень, що оптимально відображає логіку дослідницького процесу.

Перший розділ – теоретичний, в якому здійснено ґрунтовний теоретичний аналіз науково-теоретичних основ готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-хорової роботи, на основі опрацьованих психолого-педагогічних, мистецтвознавчих джерел розкрито сутність та специфіку, сформульовано авторське визначення досліджуваного феномену.

У цьому ж розділі подано структурний аналіз готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-хорової роботи у контексті фахового навчання, конкретизовано мотиваційно-констеляційний, потребово-когнітивний та креативно-діяльнісний змістові компоненти, а також функції цілеутворення, розуміння, вирішення задач і проблем, рефлексії, визначено критерії та показники сформованості змістових компонентів як базове підґрунтя для подальших педагогічних вимірювань щодо рівнів їх сформованості.

Другий розділ – методичний, присвячений теоретичному обґрунтуванню і детальному опису педагогічних орієнтирів (педагогічних умов та принципів), моделюванню експериментальної методики формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-хорової роботи у процесі фахового навчання. У цьому ж розділі на основі особистісно-диференційованого та контекстного підходів розкрито сутність спонукально-стимулюючого, інтелектуально-розвивального та рефлексивно-практичного етапів формування досліджуваного феномену, відведених для послідовного формування визначених змістових компонентів.

Експериментальна модель формування готовності студентів факультетів мистецтв до вокально-хорової роботи як кульмінаційний пункт методичного проектування визначає набуття майбутніми вчителями музичного мистецтва повного осмислення персональної психологічної установки на високо-кваліфіковане провадження вокально-хорової роботи із школярами, що впливає із попередньо сформульованого авторського визначення та спрямовує конкретизацію доцільних форм і методів мистецького навчання .

Третій розділ, повністю присвячений дослідно-експериментальній роботі, детально розкриває перебіг констатувального, формувального та контрольного педагогічних експериментів. У цьому розділі подано перебіг і організацію дослідно-експериментальної роботи щодо проведення відповідних діагностично-вимірювальних заходів, запланованих у відповідності до розробленої методичної моделі. Діагностичний інструментарій є різноманітним, передбачає варіативність і дає можливість вибору в практичному застосуванні. Розроблено характеристики високого, середнього та низького рівнів сформованості готовності студентів факультетів мистецтв до вокально-хорової роботи. Заслугує на схвалення запропонований для формувального експерименту педагогічний інструментарій, що включає методи стимулювання інтересу до вокально-хорової роботи, методи контролю та відповідальності, методи навчальних дискусій, ігрові, інтерактивні, евристичні методи тощо, які супроводжуються відповідними інструкціями їх запровадження на різних етапах методики.

Результати порівняльного аналізу статистичних даних, здобутих під час констатувального, формувального та контрольного педагогічних експериментів, свідчать про високу ефективність авторської методики.

Текст дисертації містить оптимальну кількість графічних зображень та таблиць для унаочнення окремих положень, що структурує роботу. Висновки з розділів і загальні висновки дають вичерпні відповіді щодо результатів розв'язання завдань дисертації.

Змістовними є додатки до основного тексту дисертації.

Висновок. Дисертація Жень Цзіньянь на тему «Формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-хорової роботи у процесі фахового навчання» є самостійним, теоретично обґрунтованим, логічно побудованим, завершеним дослідженням, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хорового диригування
та теорії і методики музичної освіти
факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова

